

ВИСШ ИСЛЯМСКИ ИНСТИТУТ – СОФИЯ

ОСНОВНИ ИСЛЯМСКИ ПОЗНАНИЯ

(КАНДИДАТ СТУДЕНТСКО ПОМАГАЛО)

БАСРИ ЗИЛЯБИД

СОФИЯ

2011

Съставител:

Басри ЗИЛЯБИД

Редактор:

Д-р Сефер ХАСАНОВ

Технически редактор:

Айхан СЕЛИМАН

Бисмилляхиррахманиррахим
В името на Аллах, Всемилостивия, Милосърдния!

ВЪВЕДЕНИЕ В ИСЛЯМСКАТА РЕЛИГИЯ

1. Религия

Религията съществува още от самото начало на човечеството. Тя е неизбежна негова потребност, тъй като вярата е заложена в природата на човешкия род. Тя дава отговор на въпроси като: Откъде е дошъл човек на този свят, защо е дошъл и накъде отива?

Какво е религия?

Религията е система от принципи, низпослана на хората чрез пророк, за да ги отведе към щастие в земния и отвъдния живот. В този смисъл религията обхваща въпроси, които се отнасят до вярата и делата. Тя урежда отношенията на човека със Създателя, с другите хора и с всичко останало.

2. Видове религии

а) **Истинна религия** – това е религията, низпослана от Аллах към хората посредством пророците като Адем, Нух, Муса, Иса, Мухаммед (а.с.)¹. Тя не е загубила своята божествена същност, нарича се ислям;

б) **религии, загубили истинността си** – това са религиите, които са сведени от Аллах посредством пророк и са загубили своята божествена същност. Такива са небесните религии преди исляма;

в) **измислени религии** – това са религии, които са измислени от хората и не са низпослани на пророците, като огнепоклонничеството, будизмът, анимизмът и др.

3. Мястото на исляма сред другите религии

Първият човек Адем (а.с.) е и първият пророк. Всички пророци преди Мухаммед (с.а.с.) – от Адем до Иса (а.с.) – са оповестявали на хората истинната вяра в Единствения Създател и са ги поучавали как да Му се прекланят. С течение на времето вярата и божествените повели, донесени от тях, претърпяли промени и загубили своята

---

¹ (а.с.): *aleyhimusselam* (за мн.ч.) (Аллах с мир да ги дари!); или *aleyhisselam* (за ед.ч.) (Аллах с мир да го дари!).

божествена същност. Ето защо Господарят на световете, Всевишният Аллах изпратил последния си пратеник Мухаммед (с.а.с.). Ислямът обобщава всички небесни религии.

Всевишният Аллах е казал: „*Наистина религията при Аллах е ислямът*” (Ал-и Имран, 3: 19); „*А който търси друга религия освен исляма, тя не ще му се приеме и в отвъдния живот той ще е от губещите*” (Ал-и Имран, 3: 85).

Целта на ислямската религия е щастието на човечеството. Тези, които следват повелите, донесени от исляма, ще заслужат щастието и в земния, и в отвъдния живот.

4. Основни раздели на ислямската религия

- а) **Иман** (вяра);
- б) **Амел** (дела), като те се делят на:
  - 1) **ибадет** (служене на Всевишния Аллах);
  - 2) **муамелят** (взаимоотношения);
- в) **ахляк** (ислямска етика).

5. Характерни особености на исляма

а) **Ислямът е световна религия:** ислямът е изпратен до всички хора и удовлетворява всички човешки потребности, като той е последната божествена религия, а пророкът Мухаммед (с.а.с.)¹, е последният пророк;

б) **ислямът е универсална религия:** ангажира се както с отвъдния живот, така и със земния и поставя принципи, чрез които се осигурява щастие на човечеството във всяка епоха до края на света;

в) **ислямът е религия на улеснението:** всички обреди са по силите на човека, като са предвидени множество улеснения. Например: пътникът изпълнява намаза, състоящ се от четири рекаята, в два. Този, който не може прав да изпълнява намаз, го извършва седнал. Който не може да говее през месец рамазан поради болест, издължава пропуснатото в друго време. Онези, за които няма изгледи да оздравеят, и възрастните, на които не им е по силите да говеят, дават *фидйе* (откуп);

г) **ислямът е религия на разума и знанието:** в исляма придобиването на знание е пряко задължение на всеки мюсюлманин;

д) **ислямът е религия на мира и уважението:** ислямът отрича всякаква принуда в религията и повелява зачитането на личния избор на всеки човек.

---

¹ (с.а.с.): *салляллаху алейхи уа селлем* (Аллах да го благослови и приветства!).

ПЪРВИ РАЗДЕЛ

ИМАН (ВЯРА)

1. Същност на вярата

Вяра в езиков смисъл означава убеденост в истинността на идеята, а като религиозен термин вяра – приемане със сърце на религията, низпослана от Аллах на Негов пратеник.

2. Встъпването в ислямската вяра

Встъпването в исляма става, като се произнесат двете свидетелства изразяващи вярата: „*Ешхеду ен ля иляхе илляллах*” (свидетелствам, че няма друг истински бог освен Аллах); и „*Ве ешхеду енне Мухаммеден абдуху ве расулюх*” (и свидетелствам, че Мухаммед е Негов раб и пратеник).

3. Условия на вярата

- а) вяра в Аллах;
- б) вяра в меляикета (ангелите);
- в) вяра в Писанията (Книгите) на Аллах;
- г) вяра в пророците на Аллах;
- д) вяра в Сетния ден;
- е) вяра в съдбата.

Условията на вярата са събрани в т.нар. „*Аменту*” (Верую):

„*Аменту билляхи, ве меляикетиhi, ве кутубиhi, ве русулиhi, ве ’л-йевми ’л-ахири, ве би ’л-кадери, хайриhi ве шерриhi минеллахи теаля, ве ’л-беасу беаде ’л-мевти хаккун. Ешхеду ен ля иляхе илляллах, ве ешхеду енне мухаммеден абдуху ве расулюх*”. (Повярвах в Аллах, в Неговите меляикета, в Неговите Книги, в Неговите пратеници, в Сетния ден, в съдбата – че доброто и лошото е от Аллах. Съживяването след смъртта е истина. Свидетелствам, че няма друг истински бог освен Аллах и свидетелствам, че Мухаммед е Негов раб и пратеник).

4. Вярата – източник на спокойствие и сигурност

Всевишният Аллах е казал: „...*онези, които вярват и сърцата им се успокояват при споменаването на Аллах. О, да, сърцата се успокояват единствено при споменаването на Аллах*”, (Сура ар-Раад, 13: 28).

В живота хората срещат различни затруднения. Чрез вярата човек не изпада в

безнадеждност, а търси закрилата на Аллах, доверява Му се и разчита на Него. Хората без вяра са лишени от спокойствие и са в безизходица. Те не намират разрешение на проблемите – губят, и земното, и отвъдното щастие.

5. Условия за валидността и продължителността на вярата

а) Човек да е повярвал преди момента на смъртта;

б) да не се анулира от слова и дела, изразяващи неверие. Например: онзи, който е повярвал във всички повели на религията, но отрече намаза, е загубил вярата си. Религиозните повели в исляма са едно цяло. Отричането на една повеля означава отричане на всичко;

в) мюсюлманинът да е убеден, че религиозните повели са за добро и са съвършени. Неодобряването на някоя от тях води до неверие.

При отстъпване от вярата, за да си я възвърне човек трябва да се покае пред Аллах и да повтори двете свидетелства.

ВЯРА В АЛЛАХ

В Свещения Коран се казва: „*Кажи: “О, хора, аз съм Пратеника на Аллах при всички вас – на Онзи, Чийто е владението на небесата и на земята. Няма друг бог освен Него. Той съживява и Той умъртвява. Вярвайте в Аллах и в Неговия Пратеник...”*” (Сура ал-Араф, 7: 158).

1. Качества на Всевишния Аллах

а) Сифат затия (същностни качества):

1) **Вуджуд** (съществуване): Всевишният Аллах съществува, отсъствието Му е немислимо. В Свещения Коран се казва: „*Той е Онзи, Който създаде за вас слуха и зрението, и сърцата. Колко малко сте признателни! Той е, Който ви размножи по земята и при Него ще бъдете събрани. Той е, Който съживява и умъртвява, и от Него е промяната на нощта и деня. Нима не проумявате?*” (Сура ал-Муминун, 23: 78-80).

2) **Къдем** (изначалност): съществуването на Всевишния Аллах няма начало.

3) **Бека** (безкрайност): съществуването на Всевишния Аллах няма край, т.е. Него ще го има, дори когато всичко загине. В Свещения Коран се казва: „*Той е Изначалния и Безкрайния, и Явния, и Скрития. Той всяко нещо знае*” (Сура ал-Хадид, 57: 3).

4) **Вахданийет** (единосъщност): Аллах е Единствен, няма равен и

себеподобен. В Свещения Коран се казва: „И отреди Аллах: *"Не приемайте два бога! Един е Бог. От Мен се бойте, само от Мен!"* И Негово е всичко на небесата и на земята, и неизменно за Него е служенето...” (Сура на-Нахл, 16: 51-53).

5) **Мухалефетун ли’л-хавадис** (неповторимост): Всевишният Аллах няма прилика с нито едно творение. В Свещения Коран се казва: „*Кажу [о, Мухаммед]: "Той е Аллах – Единствения, Аллах, Целта [на всички възжеления]! Нито е раждал, нито е роден, и няма равен Нему"*” (Сура ал-Ихляс, 112: 1-4).

6) **Киям бинефсих** (самодостатъчност): Всевишният Аллах не изпитва нужда от нищо, а всичко се нуждае от Него. В Свещения Коран се казва: „*О, хора, вие сте нуждаещите се от Аллах, а Аллах е Пребогатия, Всеславния*” (Сура Фатир, 35: 15);

б) Сифат субутия (постоянни, неразделни от същността на Аллах качества):

1) **Хаят** (живот): Всевишният Аллах е вечно жив. В Свещения Коран се казва: „*Аллах! Няма друг Бог освен Него – Вечноживия, Неизменния! Не Го бхваща нито дрямка, нито сън*” (Сура ал-Бакара, 2: 255).

2) **Илим** (знание): Всевишният Аллах знае всичко – и миналото, и бъдещето и всичко, което сърцата спотайват. В Свещения Коран се казва: „*...знае Той какво прониква в земята и какво излиза от нея, и какво се спуска от небето, и какво се издига към него. Той е Милосърдния, Опрощаващия*” (Сура Себе, 34: 1-2).

3) **Сем‘** (слух): Всевишният Аллах чува всичко, нищо не може да убегне от Неговия слух. В Свещения Коран се казва: „*...Аллах чу вашия разговор...*” (Сура ал-Муджаделе, 58: 1).

4) **Басар** (зрение): Всевишният Аллах вижда всичко, нищо не може да убегне от Неговото зрение. В Свещения Коран се казва: „*...Аллах е Всечуващ, Всезрящ*” (Сура Муджаделе, 58: 1).

5) **Ираде** (воля): Всевишният Аллах има воля и прави, каквото пожелае. В Свещения Коран се казва: „*Повелята Му, когато пожелае нещо, е само да му каже: "Бъди!" И то бива*”. (Сура Йа син, 36: 82).

6) **Кудрет** (сила): Всевишният Аллах притежава безкрайна сила. В Свещения Коран се казва: „*...Той над всяко нещо има сила*”. (Сура Фуссилет, 41: 39).

7) **Келям** (слово): Всевишният Аллах говори и някои пророци са чули пряко Неговия говор. В Свещения Коран се казва: „*...и Аллах говори пряко на Муса...*” (Сура ен-Ниса, 4: 164).

8) **Теквин** (сътворяване): Всевишният Аллах е Творецът на всичко във

Вселената. В Свещения Коран се казва: „*Повелята Му, когато пожелае нещо, е само да му каже: "Бъди!" И то бива*” (Сура Йа син, 36: 82).

Всички тези изброени постоянни качества на Всевишния Аллах се различават от качествата на хората. Например: Той не говори като създанията, а Неговото слово влиза направо в сърцата.

ВЯРА В МЕЛЯИКЕТАТА (АНГЕЛИТЕ)

1. Същност и характеристика на меляикетата

Второто условие на вярата е вярата в меляикетата. За тях научаваме от Свещения Коран и словата на Мухаммед (с.а.с.): те са създадени от светлина, невидими са за човешкото око, не се хранят, нямат пол, безусловно изпълняват повелите на Аллах и никога не вършат грях.

2. Роля на главните меляикета

Меляикетата изпълняват длъжности, възложени им от Аллах, като се намират навсякъде и само Аллах знае техния брой. Някои са постоянно в ибадет, а други съблюдават порядъка във Вселената, бивайки способни на непосилни за човека дела, като има и такива, които подтикват човека към добро и го пазят от зло.

В Исляма най-изтъкнати са:

а) Джебраил – Главния мелек: негово задължение е да предава божии послания на пророците;

б) Микяил: негово задължение е да отговаря за природните явления (дъжда, вятъра посевите и т. н.);

в) Исрафил: негово задължение е оповестяването на края на света и съживяването на хората след тяхната смърт;

г) Азраил: негово задължение е да взима душите на хората, когато свърши отреденият им срок;

д) Кирамен кятибин (Благородните писари): тяхното задължение е да записват човешките дела, като един от тях стои от дясната страна на всеки човек и записва добрите му дела, а друг – от лявата и записва лошите му дела, вследствие на което се оформя книгата с делата на всеки човек;

е) Мункер и Некир: тяхно задължение е да подлагат човека на разпит в гроба;

ж) Ридван: Главният на меляикетата в Дженнета (Рая);

з) **Малик**: Главният на меляикетата в Джехеннема (Ада).

ВЯРА В КНИГИТЕ ИЗПРАТЕНИ ОТ АЛЛАХ

1. Същност на вахий (откровението)

Вахий в езиков смисъл означава бързо и незабележимо известяване на нещо тайно, а като религиозен термин – известяване на знание от Аллах, което се предава на пророк директно или посредством мелек.

2. Видове вахий:

Вахий може да се предава чрез:

а) **сбъдващ се сън**;

б) **вдъхновение**, което Всевишният Аллах влага в сърцата на пророците;

в) **слово иззад завеса** без посредник;

г) **мелек**, явяващ се или в собствения си образ, или в човешки, а понякога и без да се показва, като посланието на Мухаммед (с.а.с.) било дадено чрез мелека Джебраил (а.с.).

3. Книги изпратени от Аллах

Третото условие на вярата е вярата в книгите на Аллах.

Божествените книги са посланията изпращани от Аллах на хората чрез пророци. Ние, мюсюлманите, вярваме в книгите, изпратени на пророците. Свещеният Коран е последното послание на Аллах, като преди него са били низпослани и други небесни книги, които не са достигнали до нас в своя автентичен вид. Поради това ние като мюсюлмани вярваме в тях във вида, в който са били изпратени.

Някои от писанията били малки книги от по няколко страници и се наричали *сухуф*, а други големи и се наричали *кутуб*.

Малките книги – *сухуф* са:

а) 10-те страници на Адем (а.с.);

б) 50-те страници на Шит (а.с.);

в) 30-те страници на Идрис (а.с.);

г) 10-те страници на Ибрахим (а.с.).

Общо – 100 страници.

Големите книги – *кутуб* са:

а) *Теврат* низпослан на Муса (а.с.);

б) *Зебур* низпослан на Давуд (а.с.);

в) *Инджил* низпослан на Иса (а.с.);

г) *Свещен Коран* низпослан на Мухаммед (а.с.).

Като всички небесни книги, с изключение на Свещения Коран, впоследствие са загубили автентичния си вид.

СВЕЩЕНИЯТ КОРАН

1. Низпославане на Свещения Коран

Низпославането на Свещения Коран започнало през месец Рамазан в една пещера на планината Хира в близост до Мекка, където преди пророчеството Мухаммед (с.а.с.) се уединявал и размишлявал върху величието на Всевишния Аллах. При него се явил мелекът Джебраил (а.с.) с повелята: „*Чети!*” и му оповестил първите 5 айета на сура „ал-Аляк”: „*Чети [о, Мухаммед] в името на твоя Господ, Който сътвори - сътвори човека от съсирек! Чети! Твоят Господ е Най-щедрия, Онзи, Който научи чрез калема, научи човека на онова, което не е знаел*” (Сура ал-Аляк, 96: 1-5).

Низпославането на Свещения Коран продължило 23 години, като били изпращани отделни айети или цели сури. Повечето от айетите били в отговор на въпроси, отправяни към Мухаммед (с.а.с.), или по повод на дадена случка. Поводите за низпославането са известни като *есбъбу'н-нузул*.

2. Записване на Свещения Коран

За всеки аyet Мухаммед (с.а.с.) нареждал на специално назначени писари към коя сура да бъде записан, като същевременно сподвижниците на пророка четяли айетите и ги наизустявали. Свещеният Коран по времето на Пророка (с.а.с.) бил съхранен чрез записване и наизустяване.

Записаните страници по времето на Пророка (с.а.с.) били събрани на едно място под формата на книга след приключването на *вахия* със смъртта на Пророка (с.а.с.).

Първият халиф Ебу Бекир (р.а.)¹ свикал комисия от видни сподвижници, която събрала записаните страници, съпоставила ги с наизустеното и подредила под формата на книга – *мусхаф*.

Впоследствие третият халиф Осман (р.а.) размножил мусхафа и го разпратил в различни страни.

3. Характерни особености на Свещения Коран:

а) Свещеният Коран се е запазил до наши дни непокътнат: Всевишният

---

¹ (р.а.): *радияллаху 'анх* (Аллах да е доволен от него!).

Аллах го взел под Своя закрила: „*Наистина Ние низпослахме Напомнянето (Корана) и Ние непременно ще го пазим*” (Сура ал-Хиджр, 15: 9);

- б) Свещеният Коран е лесен за запаметяване и разбиране;
- в) Свещеният Коран е послание за цялото човечество;
- г) Свещеният Коран е последната книга на Аллах;
- д) Свещеният Коран е валиден за всяко време и място;
- е) Свещеният Коран е чудо на словото.

ВЯРА В ПРОРОЦИТЕ

1. Същност на пророчеството

Четвъртото от шестте условия на вярата е вярата в пророците.

Пророците са връзката между Аллах и човечеството. Дори с разума си хората да открият съществуването на Аллах, без пророците не биха могли да узнаят Неговите качества и начина по който да Му служат, нито пък кое дело заслужава възнаграждение и кое – наказание.

2. Качества на пророците

- а) **Съдк** (правдивост): не лъжат;
- б) **Еманет** (довереност): не изменят на оказаното им доверие;
- в) **Фетанет** (прозорливост): отличават се с ум и прозорливост;
- г) **Исмет** (непорочност): не вършат грях;
- д) **Теблиг** (известяване): известяват на хората повелите на Всевишния Аллах без да ги променят.

3. Муджизе и керамет

Муджизе е свръхестествено явление – чудо, дадено на пророк като доказателство за правдивостта му.

Керамет е свръхестествено явление – чудо, дадено на ближни раби на Аллах извън пророците, като доказателство за тяхната близост.

4. Разлики между муджизе и керамет

- а) Муджизе се дава на пророците или пратениците на Аллах, а керамет – на ближните раби;
- б) Муджизе се дава като част от пророчеството, а керамет – заради праведността;
- в) Муджизето има по-голяма сила от керамета.

г) Пророкът, за разлика от притежателя на керамета, използва муджизето за призоваване.

5. Пророци споменати в Свещения Коран

В Свещения Коран се споменават имената на 25 пророка, като първият пророк е Адем (а.с.), а последният е Мухаммед (с.а.с.).

ПРОРОЦИ СПОМЕНАТИ В СВЕЩЕНИЯ КОРАН:

1	Адем	6	Лют	11	Юсуф	16	Сюлейманан	21	Елйес'а
2	Идрис	7	Ибрахим	12	Шуайб	17	Ейюб	22	Зекерия
3	Нух	8	Исмаил	13	Харун	18	Зулкифл	23	Яхя
4	Худ	9	Исхак	14	Муса	19	Юнус	24	Иса
5	Салих	10	Якуб	15	Давуд	20	Иляс	25	Мухаммед

6. Характерни особености на Мухаммед (с.а.с.)

- а) Мухаммед (с.а.с.) е най-любимият раб на Аллах;
- б) Мухаммед (с.а.с.) е последният пророк;
- в) Мухаммед (с.а.с.) е пророк до всички хора;
- г) Пророчеството на Мухаммед (с.а.с.) обхваща всяко място и време;
- д) Религията, оповестена от Мухаммед (с.а.с.) ще се запази непокътната до края на света.

ВЯРА В СЕТНИЯ ДЕН

1. Същност на вярата в Сетния ден

Петото условие на вярата е вяра в Сетния ден.

Краят на света ще бъде обявен от мелека Исрафил, който ще протръби със *Сур* (тръба, рог), под силата на чийто звук ще настъпи апокалипсис: небесата ще се разцепят, слънцето и звездите ще угаснат, моретата ще се смесят и планините ще загубят своята тегловност. Знанието за времето на Апокалипсиса е скрито при Аллах: „*Питат те за Часа: "Кога ще настъпи?" Кажу: "Знанието за него е само при моя Господ. Само Той ще изяви неговото време. Тегне този [Час] на небесата и на земята. Ще дойде при вас съвсем внезапно. Питат те, сякаш си осведомен за него. Кажу: "Знанието за това е само при моя Господ, ала повечето хора не проумяват."*” (Сура ал-Араф, 7: 187).

След известен период от време повторно ще бъде протръбено в Сура, при което ще настъпи *Киямет* – всички хора ще се изправят от гробовете и ще бъдат поведени към *Махшер* (сборището), откъдето – както е споменал Мухаммед (с.а.с.) – никой не ще се отдели, докато не бъде питан за четири неща: в какво е прекарал живота си? За какво е похабил тялото си? Откъде е спечелил и за какво е похарчил имуществото си? Какво е извършил с онова, което е знаел?” (из книгата ет-Тергиб ве’т-терхиб).

След разпита ще бъдат раздадени книгите с делата и всеки ще види онова, което е вършил. След това добрините и злините ще бъдат премерени на *Мизана* (везните), при което ще стане ясна частта на раба – дали ще е в Дженнета (Рая) или Джехеннема (Ада).

2. Ползи от вярата в Сетния ден

Вярата в отвъдния живот:

- а) създава чувство за отговорност и всеки внимава за постъпките си;
- б) тласка човека към оползотворяване на времето в праведни дела;
- в) дава успокоение на човека, тъй като знае, че нищо няма да остане без възмездие.

3. Смъртта и гробът

В Свещения Коран се казва: „*Където и да сте, смъртта ще ви догони, дори да сте във въздигнати кули...*”, (Сура ен-Ниса, 4: 78).

„*Всяка душа ще вкуси смъртта и вашите награди напълно ще ви се изплатят в Деня на възкресението...*”, (Сура ал-Бакара, 2: 185).

Времето от смъртта до повторното съживяване на човека се нарича *берзах* (гробен живот). С напускане на земния живот човек бива подлаган на разпит от меляикета – Мункир и Некир, като за отговорилите правилно – както се предава в хадис – гробът ще бъде градина от градините на Дженнета, а за онези, които не могат да отговорят – яма от ямите на Джехеннема.

4. Дженнет и Джехеннем

Дженнетът е мястото, където вярващите ще получат възнаграждение, бивайки дарени с вечна младост и безсмъртие, както и с нечувани и невиждани блага, далеч от всякакви болести, страх и печал. Свещеният Коран казва: „*А които вярват и вършат праведни дела, тези са обитателите на Рая, там ще пребивават вечно*”. (Сура ал-Бакара, 2: 82); „*Ще имат там, каквото пожелаят...*”, (Сура Каф, 50: 35).

Джехеннемът е мястото, където неверниците и грешниците ще получат наказание. Онези, които са били вярващи, но са съгрешили, ще останат в джехеннема временно,

докато изтърпят наказанието си. Неверниците и лицемерите ще останат завинаги. За тях Свещеният Коран казва: „...които не вярват и взимат за лъжа Нашиите знамения, тези са обитателите на Огъня, там ще пребивават вечно”. (Сура ал-Бакара, 2: 39); „Лицемерите са най-ниско на дъното на Огъня и не ще намериш за тях избавител”. (Сура ен-Ниса, 4: 145).

ВЯРА В СЪДБАТА

1. Същност на съдбата

Шестото условие на вярата е вярата в съдбата.

Всевишният Аллах е казал: „Благословен е Онзи, Който низпосла на Своя раб Фуркана¹ (Разграничаването), за да бъде предупредител за световите – Онзи, Комуто принадлежи владението на небесата и на земята. И не се е сдобивал със син, и няма съдружник във владението, и е сътворил всяко нещо, и го е премерил с точна мяра”, (Сура ал-Фуркан, 25: 1-2).

Под премерването с точна мяра се разбира съдбата, която има два аспекта:

Кадер (предопределяне) – отреждането на всяко нещо от Аллах във вечността.

Каза (отсъждане) – сбъдването на всяко нещо според отреденото от Аллах.

Кадерът представлява план, чието реализиране се нарича *каза*.

2. Отговорността на човека за съдбата

Отговорността на човека зависи от естеството на явленията, които според наличието на човешката воля в тях се делят на:

а) явления, съществуващи независимо от волята на човека като: движението на слънцето, природните явления, процесите в организма, цвета на кожата, етническият произход и др., за които човек не е отговорен;

б) действия, които човек извършва със свободната си воля, като: ставане, сядане, ядене, пиене, говорене и т.н.

Всичко, което се случва, е с абсолютната воля на Всевишния Аллах, като на човека е дал частична воля на избор, при което за избор на добро има възнаграждение, а за избор на зло – наказание.

3. Уповаване (тевеккюл) и работа

Уповаване е да се разчита на Всевишния Аллах, след като човек е направил

---

¹ *Фуркан*: едно от имената на Корана, което означава разграничаване, тъй като разграничава истината от лъжата, напътствието от заблудата, доброто от злото.

всичко, което зависи от него.

Уповаването на Аллах не означава да очакваш от Него, без да си направил каквото и да било или без да си направил необходимото.

На един човек, който попитал, дали може да остави камилата си без да я върже, с упование на Аллах, че ще му я пази, Мухаммед (с.а.с.) отговорил: „*Първо я вържи и след това се уповавай на Аллах*”.

ВТОРИ РАЗДЕЛ

ИБАДЕТ (СЛУЖЕНЕ НА ВСЕВИШНИЯ АЛЛАХ)

1. Същност на ибадета

Ибадет в езиков смисъл означава: подчинение, отдаване, смирение; а като термин: всички думи и дела, които Всевишният Аллах обича и приема.

2. Видове ибадет

а) **ибадет с тялото** – като намазът и говеенето, които са лично задължение на всеки мюсюлманин и не могат да бъдат извършени от друг;

б) **ибадет с имуществото** – като милостинята зекят и курбанът, за които може да бъде упълномощено друго лице;

в) **ибадет и с тялото, и с имуществото** – като поклонението хадж, за което при липса на възможност да се изпълни лично (поради физически недостатък или друга основателна причина) може да бъде упълномощено друго лице.

ЧИСТОТА

1. Значение на чистотата

Ислямската религия е изградена върху принципа на чистотата. Всевишният Аллах е казал: „...*Наистина Аллах обича каещите се и обича пречистващите се*” (Сура ал-Бакара, 2: 222).

Ислямът отдава голямо значение както на външната чистота, така и на вътрешната. Всевишният Аллах е казал: „*Вече е сполучил онзи, който се е пречистил [от безверието и лошите качества]*” (Сура ал-Аля, 87: 14).

2. Абдест

Абдестът представлява измиване на определени части от тялото, с цел кланяне на намаз. В Свещения Коран се казва: „*О, вярващи, когато станете за намаз, измийте*

лицето и ръцете си до лактите, и забършете главата, и измийте нозете си до глезените”. (Сура ал-Маиде, 5: 6).

а) Начин на извършване на абдеста

- 1) Започва се с намерение за абдест.
- 2) Измиват се ръцете до китките – 3 пъти.
- 3) Изплаква се устата с вода – 3 пъти.
- 4) С дясната шепа се подава вода на носа и се смръква, след което се изсеква с лявата ръка за почистване на ноздрите – 3 пъти.
- 5) Измива се лицето – от върха на челото до брадичката и от ухо до ухо – 3 пъти.
- 6) Измива се първо дясната, а после лявата ръка до лакътя – 3 пъти.
- 7) Прави се *месх* – главата се избърсва с мокра ръка веднъж (най-малко една четвърт от нея).
- 8) Избърсват се вътрешните части на ушите с върха на показалците или малките пръсти, а външните части – с палците.
- 9) Измиват се двата крака до глезените, като се започва с десния – 3 пъти.

Абдестът е валиден докато не бъде анулиран по някаква причина, като изхождане по нужда, загубване на съзнание и т.н.

Освен за намаз, абдестът е задължителен при *таваф* (ритуално обикаляне около Кябе) и при докосване на Корана.

б) Фарзове (задължителни елементи) на абдеста

- 1) Измиване на лицето.
- 2) Измиване на ръцете до лактите.
- 3) Месх на главата.
- 4) Измиване на краката до глезените.

в) Причини за анулиране на абдеста

- 1) Изхождане по нужда (малка, голяма) или отделяне на газове.
- 2) Кръвотечение, изтичане на гной или други секрети от тялото.
- 3) Повръщане.
- 4) Заспиване.
- 5) Загубване на съзнание.

За да се осигури необходимата за намаза чистота, след изхождане по нужда се препоръчва да се използва вода, като почистването само с тоалетна хартия не осигурява нужната чистота.

г) Улеснения при абдест

1) Месх върху дебели плътни чорапи или специална обувка – *мест*: ако след извършване на абдест се обуют дебели вълнени чорапи или местове, когато се наложи подновяване на абдеста, без да се мият краката отново, е достатъчно да се обърше с мокра ръка горната част на чорапа или места. Постоянно пребиваващият на местоживеенето си може да прави месх, без да сваля чорапите или местовете двама и четири часа (1 денонощие), а пътникът – седемдесет и два часа (3 денонощия), считано от развалянето на абдеста след обуване.

2) Месх върху превръзка: при нараняване на част от тялото, подлежаща на измиване, може да се ползва превръзка, която при взимане на абдест се избърсва с влажна ръка.

3. Гусул (ритуално изкъпване)

В Свещения Коран Всевишният Аллах е повелил: „...*И ако сте омърсени, почистете се...*” (Сура ал-Маиде, 5: 6).

а) Случаи, при които гусулът е задължителен

- 1) При семеотделяне (след полов акт, насън или в други случаи).
- 2) При полов акт (дори да няма семеотделяне).
- 3) След месечен цикъл или следродилно кръвотечение при жените.
- 4) При смърт (мъртвецът трябва да бъде изкъпан).

б) Фарзове на гусула

- 1) Изплакване на устната кухина.
- 2) Съръкване на вода и почистване на ноздрите.
- 3) Измиване на цялото тяло.

в) Сюннети (препоръчителни елементи) на гусула

- 1) Започване с името на Аллах (Бисмилляхиррахманиррахим).
- 2) Почистване на мръсотииите по тялото.
- 3) Взимане на абдест преди изкъпване.
- 4) Изкъпването да започне, като по 3 пъти се облеят с вода първо главата, а след това дясното и лявото рамо.
- 5) Разтриване на тялото при обливане с вода.
- 6) Измиване на краката последни, ако на мястото на къпането се събира вода.
- 7) Пестенето на водата и пазенето на мълчание.

4. Тейеммум (ритуално почистване с пръст)

Тейеммумът представлява избърсване на лицето и ръцете с пръст при липса на вода, на мястото на абдеста и гусула. В Свещения Коран се повелява: „...и ако сте болни или на път, или някой от вас е дошъл от нужника, или сте обладавали жени, а не сте намерили вода, тогава потърсете чиста пръст и натрийте с нея лицата и ръцете си” (Сура ал-Маиде, 5: 6).

а) Случаи, при които се извършва тейеммум:

- 1) При липса на вода.
- 2) Когато човек е болен и използването на вода е невъзможно.
- 3) При липса на достъп до водата или наличието ѝ в недостатъчно количество.
- 4) Когато употребата на вода е вредна.
- 5) Когато извършването на абдест ще отнеме време и ще бъде причина за пропускане на дженазе или байрам намаз.

б) Начин на извършване на тейеммум:

- 1) Дланите се удрят леко върху чиста пръст.
- 2) Ръцете се изтръсват от пръстта и с полепналата прах се избърсва лицето, както при абдеста.
- 3) Дланите се удрят втори път върху пръстта, след което с лявата длан се избърсва дясната ръка до лакътя, а с дясната длан – лявата ръка до лакътя.

в) Причини за анулиране на тейеммума:

- 1) Всичко, което анулира абдеста, анулира и тейеммума.
- 2) Отпадането на причината, наложила неговото използване.

НАМАЗ

1. Същност и значение на намаза

Кланянето на намаз е втората основа на исляма след свидетелството, че няма друг истински бог освен Аллах и че Мухаммед (с.а.с.) е Негов раб и пратеник.

Ежедневният петкратен намаз е най-важният дълг на човека след като повярва в съществуването и единосьщието на Всевишния Аллах и в пророчеството на Мухаммед (с.а.с.). Повелята за петкратния намаз е низпослана година и половина преди *хиджра* (преселението на мюсюлманите от Мекка в Медина) през нощта на възнесението – *мирадж*.

Намазът е ибадет, който пречиства душата, озарява сърцето и издига човека пред Аллах. Пратеникът на Аллах (с.а.с.) е казал: „*Петте намаза са като пълноводна река, която минава пред дома на един от вас и той се къпе в нея пет пъти на ден*”.

2. Времена за кланяне на петкратния намаз

Ислямът предписва кланянето на намаз пет пъти в денонощието.

Всевишният Аллах е казал: „*За вярващите намазът е предписание в определено време*” (Сура ен-Ниса, 4: 103).

а) *Сабах намаз* (сутрешна молитва) – кланя се във времето от зазоряване до преди изгрев слънце;

б) *Ойлен намаз* (обедна молитва/ пладнина) – кланя се във времето след зенита на слънцето, докато сянката на предметите се удвои;

в) *Икинди намаз* (следобедна молитва) – кланя се след изтичане времето на обедния намаз до залез слънце;

г) *Акшам намаз* (вечерна молитва) – кланя се след залез слънце до изчезване на червения проблясък на хоризонта;

д) *Ятсъ намаз* (нощна молитва) – кланя се след изчезване на червения проблясък на хоризонта до настъпването на времето за сабах намаз (*имсак*).

Най-добре е всеки намаз да се кланя в началото на времето му, като е забранено кланянето на намаз по време на изгрев, зенит и залез слънце.

Намазът може да се кланя навсякъде, като най-препоръчан е *намазът с джемаат* (груповият намаз с другите мюсюлмани) в джамията.

3. Събиране на два намаза

Ако човек е болен или пътник¹, може да събере два намаза – *обедния и следобедния* или *вечерния и нощния* – във времето на един от двата. Събирането във времето на първия намаз се нарича *джем такдим* (събиране с изтегляне напред), а събирането във времето на втория се нарича *джем те'хир* (събиране със закъснение), като при събирането на два намаза се съблюдава тяхната последователност.

4. Скъсяване на намаза

Пътуващият над 90 км. кланя фарзовете на *обедния, следобедния и нощния намаз* по 2 рекята, вместо по 4. Сюннетите, в случай че през останалото време са кланяни редовно, то по време на път се пропускат и се получава възнаграждение сякаш са кланяни, като същевременно е желателно *сюннетът на сабах и витир намазът* да не се

¹ Според Ебу Ханифе пътникът може да събира намазите само на определени места по време на хадж, докато според мнозинството ислямски учени, което и да е било пътуване на разстояние над 81 км. е предпоставка за събиране на намаза.

изоставят дори и на път. Ако човек заминава с намерение за престой до 15 дни, той се счита за пътник и се възползва от съкращаването на намаза и по време на пътя, и по време на престоя. А ако пътува с намерение за престой 15 или повече дни, съкращава намаза само по време на пътя.

5. Езан (оповестяване на времето за намаз)

От традицията на Пратеника на Аллах (с.а.с.) е след като настъпи време за намаз, да се изрече езан, като се застане в посока към *къбле* (Мекка).

а) Елементи на езана за *ойлен, икинди, акшам и ятсъ* намаз:

1) *Аллаху екбер* (Аллах е по-голям от всичко) – 4 пъти.

2) *Ешхеду елля иляхе илляллах* (Свидетелствам, че няма друг истински бог освен Аллах) – 2 пъти.

3) *Ешхеду енне Мухаммеде'р-расулюллах* (Свидетелствам, че Мухаммед е пратеник на Аллах) – 2 пъти.

4) *Хайяле-с-саях* (Хайде на намаз) с лице обърнато надясно – 2 пъти.

5) *Хайяле-л-фелях* (Хайде на спасение) с лице обърнато наляво – 2 пъти.

6) *Аллаху екбер* (Аллах е по-голям от всичко) – 2 пъти.

7) *ЛЯ иляхе илляллах* (Няма друг истински бог освен Аллах) – веднъж.

б) Елементи на езана за *сабах* намаз:

На сабах намаз, за разлика от другите времена, след петата част на езана (*Хайяле-л-фелях*) се добавя: „*Ес-саяту хайру'м-мине'н-невм*” (Намазът е по-добър от съня) – 2 пъти.

6. Икамет (оповестяване на започването на фарз намаза)

Преди встъпване във фарз намаз мъжете изричат *икамет*, което означава оповестяване на започването на намаза и представлява изричане на словата за езан, като след петата част се добавя: „*Кад камети'с-саях*” (Намазът вече започва) – 2 пъти. Икаметът се изрича по-тихо и по-бързо от езана.

7. Брой рекяти (поклони) за всеки намаз

а) Сабах намаз – 2 рекята суннет; 2 рекята фарз;

б) Ойлен намаз – 4 рекята суннет; 4 рекята фарз; 2 рекята суннет;

в) Икинди намаз – 4 рекята суннет; 4 рекята фарз;

г) Акшам намаз – 3 рекята фарз; 2 рекята суннет;

д) Ятсъ намаз – 4 рекята суннет; 4 рекята фарз; 2 рекята суннет; 3 рекята витир.

8. Условия за встъпване в намаз

а) *Хадестен тахарет* (изчистване от състояние, налагащо гусул или абдест): човек трябва да е с гусул и абдест;

б) *Неджасеттен тахарет* (изчистване от сетивна мръсотия): дрехите, тялото и мястото за намаз трябва да са чисти;

в) *Сетри аврет* (покриване на голотата): за мъжете частите на тялото между пъпа и колената; а за жените цялото тяло, с изключение на лицето и ръцете, които трябва да са покрити;

г) *Къбле* (обръщане към *къбле*): да се застане по посока на Кябе в Мекка;

д) *Вакут* (време): да е настъпило времето за съответния намаз;

е) *Нийет* (намерение): да се застане с намерение за съответния намаз.

9. Фарзове на намаза

а) *Ифтитах текбир* (изричането на „Аллаху екбер” при встъпване в намаза);

б) *Къям* (заставане прав);

в) *Къраат* (рецитиране на откъс от Свещения Коран по време на *къям*);

г) *Руку* (поклон);

д) *Седжде* (захлупване по чело на земята, при което челото заедно с носа, пръстите на двата крака, коленете и дланите опират на земята);

е) *Кааде-и ахире* (сядане в края на намаза, при което се четат „*Ет-техийяту*”, „*Аллахумме салли*”, „*Аллахумме барик*” и „*Раббена атина*”);

Ако някой от задължителните елементи на намаза не се изпълни, намазът е невалиден и трябва да се повтори.

10. Начин на кланяне на намаз

а) Сабах намаз:

Състои се от **2 рекята сюннет** и **2 рекята фарз**. Първо се кланя сюннетът, а след това фарзът.

Кланянето на **2 рекята сюннет** става по следния начин:

1) Кланящият се смирено застава по посока на *къбле*, вдига ръцете си до нивото на ушите и с *нийет* да кланя сюннета на Сабах намаз казва „Аллаху екбер”.

2) Постава ръце под пъпа, прихващайки лявата ръка с дясната.

3) Изрича тихо „*Субханеке*”, казва „*Еузубилляхи минешшейтанирраджим*”, „*Бисмилляхиррахманиррахим*” и изчита сура „*ел-Фатиха*” и още една сура или няколко айета от Свещения Коран.

4) Казва „Аллаху екбер”, покланя се в руку и изрича 3 пъти „*Субхане раббийелазим*” (Пречист е моят Господ).

5) Докато се изправя казва „*Семиаллаху ли мен хамидех*” (Аллах отвърща на онзи, който Го прославя).

6) След като се изправи казва „*Раббена лекел хамд*” (Слава на Теб, Господарю наш).

7) Казвайки: „*Аллаху екбер*”, прави *седжде* и изрича 3 пъти „*Субхане раббийелеаля*”. (Пречист е моят Всевишен Господ).

8) Казвайки: „*Аллаху екбер*”, сяда на колене.

9) Казвайки: „*Аллаху екбер*”, отново прави *седжде* и изрича 3 пъти „*Субхане раббийелеаля*”, **с което бива завършен 1 рекят.**

10) Казвайки: „*Аллаху екбер*”, се изправя за втория рекят и прочита сура „*ел-Фатиха*” и откъс от Свещения Коран, както при първия рекят.

11) След като изпълни и втория рекят по подобие на първия, кланящият сяда на колене в *кааде-и ахире* и чете двете: „*Еттехийяту*”, „*Аллахумме салли*”, „*Аллахумме барик*” и „*Раббена атина*”.

12) След като свърши с двете, обръщайки лице *дава селям*¹ първо надясно и после наляво.

Двата рекята сюннет на Сабах намаз се кланят с тих глас (шепнешком), колкото кланящият да чува себе си.

Кланянето на **2 рекята фарз** на **Сабах** намаз става по същия начин както **2-та рекята сюннет**, но с *нийет* за фарз. Двамата рекята фарз на Сабах намаз могат да се кланят и на глас (като при намаз с джемаат това е задължително), с изключение на „*Субханеке*” и двете по време на *руку*, *седжде* и *кааде-и ахире* (до даването на селям), които се четат шепнешком.

б) Ойлен намаз:

Състои се от **4 рекята сюннет**, **4 рекята фарз** и **2 рекята сюннет**.

Кланянето на **4-те рекята сюннет** става по следния начин:

1) Първите два рекята се кланят, както при Сабах намаз.

2) След последното *седжде* на втория рекят, се сяда и се прочита само „*Еттехийяту*”, след което с „*Аллаху екбер*” се изправя за третия рекят.

3) Третият и четвъртият рекят се кланят по същия начин, както първите два.

4) След последното *седжде* на четвъртия рекят се застава в *кааде-и ахире*.

---

¹ Дава селям: казва „*Ес-селяму алейкум ве рахметуллах*” (Мирът и милостта на Аллах да са над вас).

5) Приключва се с даване на селям първо надясно и след това наляво.

Кланянето на **4-те рекята фарз** става по същия начин, както на 4 рекята сюннет с тази разлика, че по време на *къям* в третия и четвъртия рекят се чете само сура „*ел-Фатиха*”.

Кланянето на **2-та рекята сюннет** става по същия начин, както на *Сабах* намаз.

Ойлен намаз и да се кланя с джемаат се кланя шепнешком.

в) Икинди намаз:

Състои се от **4 рекята сюннет** и **4 рекята фарз**.

Кланянето на **сюннета** става по същия начин, като **сюннета** на Ойлен намаз с тази разлика, че при сядането след втория рекят освен „*Еттехийяту*” се четат „*Аллахумме салли*” и „*Аллахумме барик*”, след което третият рекят започва със „*Субханеке*”.

Фарзът се кланя като **фарза** на Ойлен намаз.

г) Акшам намаз:

Състои се от **3 рекята фарз** и **2 рекята сюннет**.

Кланянето на **фарза** става по следния начин:

1) Първите два рекята се кланят като фарза на *Сабах* намаз.

2) След последното *седжде* на втория рекят, се сяда и се прочита само „*Еттехийяту*”, след което с „*Аллаху екбер*” се минава на третия рекят.

3) В третия рекят се чете шепнешком само сура „*ел-Фатиха*”.

4) След последното *седжде* на третия рекят се застава в *кааде-и ахире* и след изчитане на двете се дава селям.

Първите 2 рекята на фарза, когато човек е сам, могат да се изпълнят, както шепнешком, така и на глас, а при намаз с джемаат трябва да е на глас.

Сюннетът на **Акшам** се кланя като този на *Сабах*.

д) Ятсъ намаз:

Състои се от **4 рекята сюннет**, **4 рекята фарз**, **2 рекята сюннет** и **3 рекята витир**.

Четирите рекята сюннет се кланят като **сюннета** на Икинди.

Фарзът се кланя като **фарза** на Ойлен (и Икинди).

Двата рекята сюннет се кланят като **2-та рекята сюннет** на *Сабах* (и Ойлен).

е) Витир намаз:

Витир намаз е допълнителен нощен намаз с нечетен брой рекяти, който се кланя като последен за нощта и в повечето случаи е 3 рекята, чието кланяне става по следния начин:

1) Първите 2 рекята се кланят като при всеки друг намаз.

2) След последното *седжде* на 2-я рекят се чете само „*Еттехийяту*”, след което с „*Аллаху екбер*” се минава на третия рекят.

3) В 3-я рекят се чете сура „*ел-Фатиха*” и откъс от Свещения Коран. След което с „*Аллаху екбер*” ръцете се вдигат до нивото на ушите и после пак се поставят една върху друга и се чете „*Кунут дуасъ*”.

4) След последното *седжде* на 3-я рекят се застава в *кааде-и ахире* и след изчитане на дуите се дава селям.

По принцип Витир намазът се кланя единично и шепнешком, като през месец Рамазан е препоръчително да се кланя с джемаат и на глас.

11. Казā (откланване на пропуснат намаз)

Намазът е религиозно задължение, което не отпада при никакви условия, освен в случай на смърт или необратима лудост. Когато бъде пропуснат при забравяне, заспиване или изпадане в безсъзнание се прави *казā* само на фарза.

12. Кланянето на намаз с джемаат (група)

Намазът с джемаат се предвожда от имам, който се избира измежду най-знаещите и изпълняващи Исляма, като може да се извърши най-малко от двама души, при което имамът стои малко по-напред от другия.

На *Акшам*, *Ятсъ* и *Сабах* имамът чете на глас сура „*ел-Фатиха*” и откъса от Свещения Коран, като след приключването на сура „*ел-Фатиха*”, всички изричат тихо „*Амин*”.

Всеки път, когато имамът казва „*Аллаху екбер*”, джемаатът тихо казва същото, а когато след *руку* изрече: „*Семиаллаху лимен хамидех*”, всички заедно с имама тихо изричат: „*Раббена лекелхамд*”.

Джемаатът следва имама във всяко движение без да го изпреварва, като намазът на онзи, който го изпревари, се разваля.

Закъснелият за джемаата се включва в намаза, където свари и след като имамът свърши, без да дава селям, допълва пропуснатото, като, ако го свари на *руку*, съответният рекят му се зачита, а ако не, трябва да го откланя след селяма.

Кланянето на намаза с джемаат е затвърден суннет, който мюсюлманинът не бива да пропуска, имайки предвид, че намазът с джемаат, превъзхожда индивидуалния 27 пъти ако е с имама в джамията.

13. Сехив седжде (седжде при невнимание в намаза)

Ако в намаза поради невнимателност се закъснее с изпълнението на *фарз*

(задължителен елемент) или се закъсне по отношение на *ваджиб* (крайно препоръчителен елемент) или се пропусне (като сядането за четене на „*Еттехийяту*“ между 2-я и 3-я рекят), за да се поправи грешката, допусната по невнимание, е необходимо *сехив седжде*.

Сехив седжде представлява извършването на две седждета след даването на селям, след което отново се сяда и се довършва намазът като се четат двете „*Еттехийяту*“, „*Аллахумме салли*“, „*Аллахумме барик*“ и „*Раббена атина*“. В случай, че имамът е допуснал грешка и ще прави *сехив седжде*, по-добре е да даде селям само надясно и след това да извърши *сехив седжде*, за да не се объркат останалите и не напуснат намаза. При положение, че *сехив седжде* се забрави, намазът не се изпълнява отново.

14. Джума намаз (петъчен намаз)

Всевишният Аллах е повелил: „*О, вярващи, щом се призове за молитвата в петъчния ден, устремете се към споменаването на Аллах и оставете търговията! Това е най-доброто за вас, ако знаете*“. (Сура ал-Джумуа, 62: 9).

Изпълнява се с джемаат и е задължителен за мъжете, като се извършва във времето на Ойлен намаз и се състои от **4 рекята сюннет, 2 рекята фарз и 4 рекята сюннет**.

Сюннетите се кланят като 4-те рекята сюннет на Ойлен намаз, като помежду им се чете хутбе (обръщение) и с джемаат се кланят 2 рекята фарз намаз.

15. Дженазе намаз (намаз за покойник)

а) същност на дженазе намаза: когато мюсюлманинът почине, тялото му се измива ритуално и след като се почисти и подсуши, се завива в *кефен* (бял памучен плат, саван) и се слага на определено място в джамията или извън нея, където му се кланя намаз, състоящ се от 4 текбира, без *руку* и *седжде*, включващ определени дуи;

б) начин на кланяне на Дженазе намаз:

Имамът застава на нивото на гърдите на покойника, по посока на *къбле*, и с намерение за намаз изрича гласно **първия текбир**, пре което останалите мюсюлмани, подредени зад имама, също изричат *текбир*, и се чете дуата „*Субханеке*“ (според ханефийския мезхеб, а според останалите три мезхеба се чете сура „*ел-Фатиха*“).

След **втория текбир** (без да се вдигат ръцете) се чете „*Аллахумме салли*“ и „*Аллахумме барик*“.

След **третия текбир** (без да се вдигат ръцете) се чете дуата: „*Аллахуммегфир ли хайина ве меййитина, ве шайхидина ве гайбина, ве сагирина ве кебирина, ве зекерина ве*

унсāна. Аллахумме мен ехйейтеху минна фе ехйихи але'л-ислям. Ве мен теветфейтеху минна фе теветфеху але'л-иман. Аллахумме ля техримна еджраку ве ля тефтинна ба'дах". (О, Аллах! Опрости на живите и мъртвите ни, на присъстващите и отсъстващите ни, на младите и възрастните ни, на мъжете и жените ни! О, Аллах! На когото дадеш живот сред нас, отреди му да живее според исляма, а когото Ти прибереш, отреди му да умре с вяра! О, Аллах! Не ни лишавай от наградата за търпението след неговата смърт и не ни подлагай на изпитание!).

След **четвъртия текбир** се дава селям надясно и наляво, и намазът приключва.

Джемаатът през цялото време неотклонно следва имама и с тих глас изрича същите фрази.

Ако починалото е дете преди пубертета, след третия текбир се чете: „Аллахуммеджалху лена фератан веджалху лена зухран веджалху лена шафиан ве мушеффеа". (О, Аллах! Стори го (я) наш предвестник, стори го средство за възнаграждение за нас и съкровище, стори го приет застъпник за нас!).

Дженазе намазът е фарз кифайе (общо задължение за мюсюлманите), т.е., ако част от вяващите го кланят, задължението за другите отпада.

16. Байрам намаз (празничен намаз)

а) мюсюлмански байрами:

Мюсюлманите имат два празника в годината: Рамазан байрам – първия ден от месец Шеввал след месец Рамазан; и Курбан байрам – десетия ден от месец Зулхиджде, на който се заколва курбан;

б) кланяне на байрам намаз:

Байрам намаз се кланя задължително с джемаат, на глас, състои се от 2 рекята с по 3 допълнителни текбира във всеки рекят и се кланя във времето след изгрев слънце до преди пладне без да се изисква езан и икамет.

В намаза се встъпва, както при всеки друг намаз с *текбир*, като ръцете се поставят една върху друга под пъпа и всеки рецитира тихо „Субханеке”.

След „Субханеке”, имамът гласно, а джемаатът тихо, всички изричат **3 текбира**, като при всеки текбир ръцете се вдигат до ушите и се спускат встрани.

След третия текбир ръцете отново се поставят една върху друга, имамът изрича тихо „Еузубилляхи минеш'ш-ейтани'р-раджим” и прочита на глас сура „ел-Фатиха” и откъс от Свещения Коран, след което рекятът се довършва, както при всеки друг намаз.

След първия рекят следва изправяне за втори, след което имамът тихо изрича

„*Еузубилляхи минеш 'и-ейтани 'р-раджим*” и прочита на глас сура „*ел-Фатиха*” и откъс от Свещения Коран.

След това, както в първия рекят, се изричат **3 текбира**, като при всяко произнасяне ръцете се вдигат до ушите и се спускат встрани.

След трите текбира следва четвърти, с който се отива на *руку* и се продължава, както при всеки друг намаз, докато се даде селям.

След намаза имама̀т отправя хутбе.

17. Теравих намаз

Това е **сюннет намаз**, който се състои от 20 рекята и се кланя през нощите на месец Рамазан, след Ятсъ, с джемаат, като е препоръчително на всеки 2 рекята да се дава селям. Прекаленото бързане – каквото се забелязва често при този намаз – може да доведе до неговото анулиране.

ОРУЧ (ГОВЕЕНЕ)

1. Същност и значение на говеенето в исляма

Третата основа на исляма е говеенето през месец Рамазан.

Говеенето е пълно въздържане от хранене, пиене и полов контакт от зазоряване до залез слънце с намерение за ибадет.

Всевишният Аллах е повелил: „*О, вярващи, предписано ви е говеенето в определени дни, както бе предписано и за онези преди вас, за да се побоите...*”, (Сура ал-Бакара, 2: 184).

Онзи, който не спазва говеенето, извършва голям грях.

Повелята за задължителното говеене през месец Рамазан е низпослана през втората година от преселението.

Говеенето започва с началото на Рамазан и приключва с края на месеца, който според лунния календар може да е 29 или 30 дни.

2. Ползи на говеенето

а) говеенето е израз на дълбока и искрена любов на мюсюлманина към Всевишния Аллах;

б) говеенето изпълва човека с търпение и воля с надежда да спечели одобрението и милостта на Аллах;

в) говеенето създава у човека здрава съвест, защото то е съкровена тайна между него и Аллах;

г) говеенето учи човека на дисциплина и самоконтрол;

д) говеенето изгражда у човека чувство на братство и на равенство пред Аллах, тъй като е задължение и за богатия, и за бедния, и за силния, и за слабия, и за управляващия, и за управлявания;

е) говеенето укрепва здравето на човека.

3. Условия, при които говеенето е задължително

Говеенето през месец Рамазан е задължително за всеки мюсюлманин – мъж или жена, който отговаря на следните условия:

а) да е умствено здрав;

б) да е достигнал полова зрялост;

в) да не е пътник.

4. Групи, за които говеенето не е задължително

а) децата преди пубертета;

б) хората с психически отклонения;

в) възрастните хора, на които не им е по силите да говеят;

г) пътуващите на разстояния над 90 км. Те пропускат и отговяват пропуснатото в друго време;

д) болните, като отговяват пропуснатото, когато оздравеят;

е) бременните жени и кърмачките, когато говеенето застрашава тяхното здраве или здравето на децата – отговяват пропуснатото в друго време;

ж) жени в месечен цикъл (максимално 10 дни) и в следродилен период (максимално 40 дни). В това състояние те не говеят и отговяват пропуснатото след съответните периоди.

5. Причини за анулиране на говеенето

а) поемане на храна или течности, както и пушенето;

б) полов контакт;

в) умишлено повръщане;

г) инжектиране на подхранващи организма лекарства.

6. Случаи, при които говеенето не се анулира

а) неумишлено повръщане;

б) приемане на храна поради забравяне, при което, човек в момента, в който се усети прекъсва храненето и продължава да говее, без да се изисква отговяване;

в) отделяне на семенна течност насън;

г) кръводаряване.

7. Препоръки на Мухаммед (с.а.с.) относно говееенето и месец Рамазан

- а) преди зазоряване да се прави *сахур*¹;
- б) разговяването да става непосредствено след залез слънце, с влизането на Акшам намаз, по възможност с фурми или вода, като се изрича дуата: „*Аллахумме леке сумту ве аля ризкике ефтарту*”. („О, Аллах! За Теб говях и с препитанието, което си ми дал разговях”);
- в) да се кланя *теравих намаз*;
- г) да се набляга на четенето на Свещения Коран;
- д) говеещият да бъде търпелив и смирен.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНАТА МИЛОСТИНЯ ЗЕКЯТ

1. Същност на зекята

Четвъртата основа на исляма е даването на милостинята зекят.

В Свещения Коран Всевишният Аллах е повелил: „*И отслужвайте молитвата, и давайте милостинята зекят, и се покланяйте с покланящите се!*” (Сура ал-Бакара, 2: 43).

Зекятът представлява **2,5 % (1/40 част)** от имуществото на мюсюлманина, надхвърлящо основните му нужди, след достигане на определени стойности и запазването им в продължение на една година.

2. Ползи от даването на зекят:

- а) пречиства имуществото и сърцето на този, който я дава;
- б) подпомага бедните;
- в) осигурява връзката между бедните и богатите;
- г) премахва егоизма и скъперничеството.

3. Условия, при наличието на които, човек е длъжен да дава зекят:

- а) да е мюсюлманин;
- б) да е психически здрав;
- в) да е навлязъл в зрелост според исляма;
- г) да е свободен;
- д) да притежава имущество или имот над *нисаб* (основния минимум), като от датата на влизане в притежание на нисаба да е изтекла една пълна лунна година.

---

¹ *Сахур*: поеманаето на храна във времето „*сахар*”, което представлява последата третина от нощта преди зазоряване.

4. Имущества, които не подлежат на зекят:

- а) къщите за живеене и покъщнината;
- б) облеклото и превозните средства;
- в) литература, която не е за търговия;
- г) инвентарът и машините, ползвани за производство;
- д) хранителните продукти за ядене;
- е) скъпоценностите, златото и среброто на жените, които се използват като накити.

накити.

5. Групи, за които е предназначен зекятът

Всевишният Аллах в Свещения Коран е казал:

„Милостията зекят е за бедняците и за нуждаещите се, и за онези, които я събират, и за приобщените сърцата им [към исляма], и за [откуп на] робите, и за длъжниците, и за тези по пътя на Аллах, и за пътника [в неволя] – задължение от Аллах. Аллах е Всезнаещ, Премъдър”. (Сура ат-Тевбе, 9: 60).

Следователно, зекятът е предназначен за следните групи хора:

- а) **бедните мюсюлмани** – онези, които не притежават имущество на стойност, при която са длъжни да дават зекят;
- б) **нуждаещите се** – хора които са в остра нужда, въпреки че имат известно препитание;
- в) **служителите**, назначени да събират зекята;
- г) **новоприелите исляма** – за да се установят и укрепнат в религията;
- д) **военнопленниците и робите** – за откупуването им;
- е) **длъжниците**, които не могат да изплатят дълга си;
- ж) **хората по пътя на Аллах** – работещите за разпространяване на религията; намиращите се във война; заетите с търсене на знание, които ще допринесат за напредъка на мюсюлманите;
- з) **закъсалите на път**, дори да са богати там, където живеят.

Ако зекятът е в голямо количество, бедният или нуждаещият се може да вземе от него до определения минимум, а останалата част се раздава на други бедни.

6. Нисаб (основен минимум)

Нисабът – минималният размер имущество, при който притежателят му трябва да дава зекят, е 80,18 гр. злато, 561 гр. сребро, равностойността им в парични средства или

търговска стока, или определен брой животни.¹

7. Размер на зекята според вида имущество:

а) *злато*: **80,18 гр.** или повече – **1/40 (2,5%)**;

б) *сребро*: **561 гр.** или повече – **1/40**;

в) *парични средства* (нисабът се изчислява спрямо златото или среброто): – 1/40;

г) *търговска стока* (нисабът се изчислява въз основа на паричната стойност спрямо златото или среброто): – 1/40;

д) *животни*:

– *дребен добитък* (овце и кози): на **40** овце или кози се дава **една овца или коза**;

– *едър добитък* (говеда и биволи): на **30** говеда или биволи се дава **една юница**, навършила година;

– *камили*: на **5** камили се дава **една овца или коза**.

С увеличаване броя на добитъка стойността на зекята се променя.

8. Групи, на които не се полага зекят

а) майка, баща, баба, дядо;

б) син, дъщеря, внук, правнук и т. н.;

в) заможен човек;

г) съпруг или съпруга.

9. Садаката (милостинята) фитре

Фитре е милостиня, която всеки мюсюлманин притежаващ в началото на месец Рамазан извън основните си потребности стойността на *нисаба* дава за себе си и за децата си до преди байрамския намаз на онези, на които се полага зекят.

Фитрето се изчислява на базата на стойността на който и да е от следните хранителни продукти: *жито* – 1460 гр.; *ечемик* – 2920 гр.; *стафиди* – 2920 гр.; *фурми* – 2920 гр.

ПОКЛОНЕНИЕТО ХАДЖ

1. Същност на поклонението хадж

Всевишният Аллах е казал: „*Първият Дом, съграден за хората, е в Бекка*² –

¹ Главно мюфтийство на мюсюлманите в България ежегодно през м. Рамазан обявява стойността на нисаба и милостинята фитре в български лева.

² Бекка е едно от имената на Мекка, където е построен първият Дом за поклонение – Кябе.

благословен и за напътване на народите. В него има ясни знамения – мястото на Ибрахим, – и който влезе там, е в безопасност. И дълг на хората към Аллах е поклонението хадж при Дома – за онзи, който може да отиде, а който откаже – Аллах не се нуждае от световите”. (Али Имран, 3: 96-97).

Поклонението хадж е повелено през деветата година от преселението. То се изпълнява през месец Зилхидждже и представлява служене с тялото и с имуществото, като включва определени обреди.

2. Условия, необходими у мюсюлманина за задължителността на поклонението хадж:

- а) да е психически здрав;
- б) да е достигнал полова зрялост;
- в) да е свободен;
- г) да има материални средства – извън издръжката на семейството – достатъчни за да иде на хадж и да се върне;
- д) да е физически здрав.

3. Задължителни елементи на хаджа:

- а) *обличане на ихрам* (две парчета плат, с които по определен начин се покрива тялото при мъжете);
- б) *престояване в местността Арафат* (на **деветия ден** от месец Зилхидждже от обяд до залез слънце);
- в) *таваф* (7 ритуални обиколки) *около Кябе при посещението.*

4. Видове хадж:

- а) *ифрад* – не се обвързва с умре и се извършва с намерение само за хадж;
- б) *теметту* – изпълнява се с намерение за умре и хадж, като поотделно се облича ихрам;
- в) *киран* – изпълнява се с намерение за умре и хадж с еднократно обличане на ихрам.

5. Поклонението „умре”

Умре представлява ритуално посещение на светите места, състоящо се от влизане в *ихрам, таваф, сай* (7 ритуални пробега между възвишенията *Сафа* и *Мерве*) и *бръснене или подстригване на косата.*

КУРБАН

1. Същност на курбана

Всевишният Аллах е казал: „*Не тяхното месо, не тяхната кръв ще стигне до Аллах, а вашата набожност ще стигне до Него...*”, (Сура ал-Хадж, 22: 37).

Курбан е заколването на определен вид животно, в определено време в името на Всевишния Аллах. Курбанът представлява служене, извършено чрез имущество. Предписанието за курбан е низпослано през втората година от *хиджра*.

2. Условия необходими у мюсюлманина за задължителността на курбана:

- а) да е психически здрав;
- б) да е достигнал полова зрялост;
- в) да е свободен;
- г) да притежава имущество или средства, стойността на които да не е под минимума нисаб.

3. Заколване на курбана

Курбанът се коли във времето от първия ден до Акшам намаз на третия ден на байрама. Препоръчително е при коленето животното да се положи на лявата му страна по посока към къбле, след което с думите „*Бисмилляхи, Аллаху екбер*” се прерязват хранопровода, дихателната тръба и двете основни вени, като главата не се отделя от тялото и не се дере, докато не настъпи смъртта. Ако при заколението умишлено не се произнесе "*Бисмиллях*", месото на животното не се яде.

4. Разпределяне на курбана

Месото може да се консумира както от собственика, така и от всеки, на когото бъде предложено, като е препоръчително да се раздели на три части, от които едната е за бедните, другата – за роднини и приятели, а третата – за семейството.

Кожата на курбана се дарява на джамия или за благотворителни цели.

5. Животни за курбан

За курбан са годни: *овце, кози, говеда, биволи и камили*, като **овцете и козите** трябва да са навършили **1**, **говедата и биволите** – **2**, а **камилите** – **5 години**. Само **при овцете** едро животно, което е навършило **шест месеца** също става за курбан. **Овцата и козата** могат да бъдат заклани само за **1 човек**, докато **говедото, биволът и камилата** могат да бъдат заклани за **7 души**.

6. Животни, които не стават за курбан поради недостатъци:

- а) слепи с едното или с двете очи;
- б) животни, чиито един или двата рога са счупени из основи;
- в) животни, на които по-голямата част от ухото или опашката липсва;
- г) животни, които са куци до такава степен, че не могат да опират крак;

- д) животни, които по рождение са без уши или опашка;
- е) животни, на които липсват повечето зъби и не могат да се хранят;
- ж) болни;
- з) много мършави;
- и) животни с откъснато виме;
- й) овце и кози с 1 изсъхнала бозка или говеда с 2 изсъхнали бозки.

ТРЕТИ РАЗДЕЛ КРАТКИ СУРИ И ДУИ ЗА НАМАЗ

СУРИ ЗА НАМАЗА

Сура ел-Фатиха (1.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (1) الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (2) الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (3) مَا لَكَ يَوْمَ الدِّينِ (4) إِيَّاكَ نَعْبُدُ
وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ (5) اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (6) صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (7).

Бисмилляхиррахманиррахим! Елхамду лилляхи раббил әлемин. Ер-рахмәни-р-рахим. Мәлики йевмиддин. Ийяке неабуду ве ийяке нестеин. Ихдине-с-сирәтал мустеким. Сирәта-л-лезине ен амте алейхим. Гаїрил мегдуби алейхим ве лед-дәллин.

(В името на Аллах, Всемилоствивия, Милосърдния! Хвала на Аллах – Господа на световете, Всемилоствивия, Милосърдния, Владетеля на Съдния ден! Само на Теб служим и Теб за подкрепа зовем. Насочи ни по правия път, пътя на тези, които си дарил с благодат, а не [на тези], над които тегне гняв, нито на заблудените!)

Сура ал-Фил (105.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَرُّبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ (1) أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضَلُّلٍ (2) وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ (3)
تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ (4) فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ (5).

Бисмилляхиррахманиррахим! Елем теракейфе феале раббуке би есхабил филл. Елем йеджал кейдехум фи тадлил. Ве ерселе алейхим тайран еабил. Термихим би

хиджаратим мин сиджджил. Фе джеалехум кеасфим ме'кул

(В името на Аллах, Всемилостивия, Милосърдния! Не видя ли [о, Мухаммед] как постъпи твоят Господ с владетелите на слона? Не превърна ли Той коварството им в заблуда? И изпрати срещу тях ята от птици, които ги замеряха с камъни от печена глина. И ги стори да приличат на проядени листа).

Сура Курайш (106.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ (1) إِيْلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ (2) فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ (3) الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ
وَأَمَّنَّهُمْ مِنْ خَوْفٍ (4).

Бисмилляхиррахманиррахим! Ли ишляфи курайш. Ишляфихим рихлетеш-шитаи вес-сайф. Фел йеабуду раббе хазел бейт. Еллезе етамехум мин джуив ве аменехум мин хавф.

(В името на Аллах, Всемилостивия, Милосърдния! Заради обичая на Курайш, техния обичай да пътуват и зиме, и лете, нека служат на Господа на този Дом, който им даде храна срещу глада и сигурност срещу страха!).

Сура ал-Маун (107.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ (1) فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ (2) وَلَا يَخْضُ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ (3) فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ (4)
الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ (5) الَّذِينَ هُمْ يُرَاؤُونَ (6) وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ (7).

Бисмилляхиррахманиррахим! Ераейтеллези юкеззибу биддин. Фе заликел-лези йеду'ул йетим. Ве ля йехудду аля таамил мискин. Фе вейлюл лил мусаллин. Еллезине хум ан саятихим сахун. Еллезине хум юрауне ве йемнеунел маун.

(В името на Аллах, Всемилостивия, Милосърдния! Видя ли ти онзи, който взима за лъжа Възмездието? Това е онзи, който пъди сирака и не подканва да бъде нахранен нуждаещият се. Горко на отслужващите молитва, които своята молитва [съзнателно] пренебрегват, които лицемерят, а отказват дори дребните услуги!).

Сура ал-Кевсер (108.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ (1) فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ (2) إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ (3).

Бисмилляхиррахманиррахим! Инна еатайна келкевсер. Фе салли ли раббике венхар. Инне шаниеке хувел ебтер.

(В името на Аллах, Всемилоствивия, Милосърдния! Ние ти дадохме [о, Мухаммед реката] ал-Кевсер. Затова отслужвай молитвата към своя Господ и [жертвено животно] коли! Твоят ненавистник - той е лишеният).

Сура ал-Кяфирун (109.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ (1) لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ (2) وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (3) وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ (4) وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (5) لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ (6).

Бисмилля хиррахмани-р-рахим! Кул я ейюхел кяфирун. Ля еабуду ма теабудун. Ве ля ентум абидуне ма еабуд. Ве ля ене абудум ма абеттум. Ве ля ентум абидуне ма еабуд. Лекум динукум ве лийедин.

(В името на Аллах, Всемилоствивия, Милосърдния! Кажя [о, Мухаммед]: "О, неверници, аз не служа на това, на което вие служите, и вие не служите на това, на което аз служа. И аз не служа на това, на което вие служите, и вие не служите на това, на което аз служа. Вие си имате вашата религия и аз имам своята религия.").

Сура ан-Наср (110.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ (1) وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا (2) فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَبْغِزْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا (3).

Бисмилляхиррахманиррахим! Иза джае насруллахи вел фетх. Ве раейтеннасе йедхулуне фи динилляхи ефваджа. Фе себбих би хамди раббике вестегфирху иннеху кяне тевваба.

(В името на Аллах, Всемилоствивия, Милосърдния! Когато дойде подкрепата на Аллах и победата, и видиш хората да встъпват на тълпи в религията на Аллах,

прославяй своя Господ с възхвала и Го моли за опрощение! Той винаги приема покаянието).

Сура ал-Масад (111.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ (1) مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ (2) سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ (3) وَأَمْرَاتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ

(4) فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ (5).

Бисмилляхиррахманиррахим! Теббет йеда еби лехебив ве тебб. Ма егна анху малюху ве ма кесеб. Сейесля наран зате лехеб. Вемраетуху хаммалетел хатаб. Фи джидиха хаблюм мим месед.

(В името на Аллах, Всемилоствивия, Милосърдния! Да се погубят двете ръце на Ебу Лехеб! И той да се погуби! Не го избави неговият имот и онова, което е придобил. Ще гори в огън с пламъци той – и жена му, носещата дърва. На шията й ще има въже от сплетени влакна).

Сура ал-Ихляс (112.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (1) اللَّهُ الصَّمَدُ (2) لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ (3) وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ (4).

Бисмилляхиррахманиррахим! Кул хувеллаху ехад. Аллахуссамед. Лем йелид ве лем юлед, ве лем йекуллеху куфувен ехад.

(В името на Аллах, Всемилоствивия, Милосърдния! Кажи [о, Мухаммед]: "Той е Аллах – Единствения, Аллах, Целта [на всички възделения]! Нито е раждал, нито е роден, и няма равен Нему.").

Сура ал-Феляк (113.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ (1) مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ (2) وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ (3) وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ (4) وَمِنْ

شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ (5).

Бисмилляхиррахманиррахим! Кул еузу би раббил фелек. Мин шерри ма халек. Ве

мин шерри гасикин иза векаб. Ве мин шеррин-неффасати фил укад. Ве мин шерри хасидин иза хасед.

(В името на Аллах, Всемилоствивия, Милосърдния! Кажи [о, Мухаммед]: "Опазил ме Господът на разсъмването от злото на онова, което е сътворил, и от злото на тъмнината, когато настъпи, и от злото на духащи по възлите [магьосници], и от злото на завистник, когато завиди!").

Сура ан-Нās (114.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ (1) مَلِكِ النَّاسِ (2) إِلَهِ النَّاسِ (3) مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ (4) الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ (5) مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ (6).

Бисмилляхиррахманиррахим! Кул еuzu бирабби-н-нās. Мелики-н-нās. Иляхи-н-нās. Мин шеррил весвасил хан-нās. Еллези ювесвису фи судури-н-нās. Минел джин-нети вен-нās.

(В името на Аллах, Всемилоствивия, Милосърдния! Кажи [о, Мухаммед]: "Опазил ме Господът на хората, Владетелят на хората, Богът на хората, от злото на шепнещия съблазни [сатана], побягващия, който нашепва в гърдите на хората [сатана], от джиновете и от хората!").

ДУИ ЗА НАМАЗА

Субханеке

Субханекял-лахумме ве би хамдик. Ве тебāракесмук. Ве теāля джеддуке, ве ля иляхе гайрук.

(Пречист си Ти, о, Аллах, и слава на Теб! Благословено е Твоето име и е всевишно Твоето величие. Няма друг бог освен Теб!)

Еттехийяту

Еттехийяту лил-ляхи веселевату вет-тайибат. Есселяму алейке ейюхеннебийю ве рахметуллахи ве берекятух. Есселяму алейна ве аля ибадилляхиссалихин. Ешхеду ен ля иляхе илляллах, ве ешхеду енне Мухаммеден абдуху ве расулюх.

(Поздрави за Аллах, и дуи, и добри дела! Мир за теб, о, пророче, и милосърдие от

Аллах, и благодат от Него! Мир за нас и за праведните раби на Аллах! Свидетелствам, че няма друг истински бог освен Аллах и свидетелствам, че Мухаммед е Негов раб и пратеник!) Бухари и Муслим

Аллахумме салли

Аллахумме салли аля Мухаммедин ве аля али Мухаммед. Кема саллейте аля Ибрахиме ве аля али Ибрахим. Иннеке хамидун меджид.

(О, Аллах, благослови Мухаммед и семейството на Мухаммед, както си благословил Ибрахим и семейството на Ибрахим! Ти си преславен, велик.) Бухари

Аллахумме барик

Аллахумме барик аля Мухаммедин ве аля али Мухаммед. Кема баректе аля Ибрахиме ве аля али Ибрахим. Иннеке хамидун меджид.

(О, Аллах, дари благодат на Мухаммед и на семейството на Мухаммед, както си дарил благодат на Ибрахим и на семейството на Ибрахим! Ти си преславен, велик.)

Бухари

Раббена атина

Раббена атина фиддуња хасенетен ве филахирати хасенетен ве кина азабеннар раббенегфир ли ве ливалидеййе, ве лил муминине йевме йекумул хисаб.

(Господарю наш, дай ни добро в земния живот и добро в отвъдния и ни опази от мъчението на Огъня! Господарю наш, опрости мен, моите родители и вярващите в Деня на равносметката!)

Кунут дуасъ

Аллахумме инна нестеинуке ве нестегфирук ве нестехдике ве ну'минубик. Ве нетубу илейке ве нетевеккелю алейк. Ве нусни алейкел хайра куллек. Нешкуруке ве ля некфурук. Ве нехлеу ве нетруку мен йефджурук. Аллахумме ийяке на'буду ве леке нусалли ве несджуд. Ве илейке нес'а ве нахфид. Нерджу рахметеке ве нахша азāбек. Инне азāбеке бил куффари мулхик.

(О, Аллах, Теб молим за подкрепа, Теб молим за опрощение, Теб молим за напътствие, в Теб вярваме, пред Теб се покаяваме, на Теб се уповаваме, възхваляваме Те с всяко добро, на Теб благодарим, не сме Ти непризнателни. Отхвърляме и страним от онези, които престъпват забраните Ти. О, Аллах, на Теб служим, на Теб се кланяме и

на Теб правим седжде, към Теб се стремим и бързаме с добрините, надяваме се на Твоята милост и се страхуваме от мъчението Ти, наистина Твоето мъчение изпраца при неверниците.)

Бейхаки

СЪДЪРЖАНИЕ

